

Vila-rasa

Sant Boi de Lluçanès

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Sector oest del terme municipal
Emplaçament A 1000 metres per pista forestal de la carretera BP-4653, punt quilomètric 12'650

Coordenades:

Latitud: 42.04751
Longitud: 2.13097
UTM Est (X): 428082
UTM Nord (Y): 4655417

Classificació

Número de fitxa 08201 - 6
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes Subsidiàries de Planejament. 1993
Número inventari Sí, IPA. 23633
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 001200DG25F001
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dl., 22/09/2008 - 02:00

Descripció

Vila-rasa està situada en un punt lleugerament elevat entre el serrat dels Morts i la carretera BV-4601, al sud-oest de l'Abellar.

Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un volum principal, fruit de diverses ampliacions, de planta baixa, primer pis i golfes amb un volum adossat a l'oest i diverses estructures adossades al voltant, entre les que hi ha corts, coberts, una pallissa i una església. Està bastida amb murs de maçoneria de pedra amb carreus treballats delimitant les cantonades i coronada amb una teulada de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior.

La façana principal, orientada a l'est, té un pati o lliça tancat al davant, delimitat al nord per un alt mur de maçoneria de pedra coronat amb merlets esglaonats i amb l'accés principal emmarcat amb pedra treballada i una gran llinda monolítica on hi ha la data de 1819 inscrita. El pati té dos nivells diferents d'alçada comunicats per escales, per salvar el desnivell existent fins a l'accés principal de la masia, un portal adovellat que es troba aixecat respecte a la resta d'estructures a causa de l'emplaçament de la masia sobre un petit monticle rocós. També dins del pati i a tocar de la masia hi ha una cisterna de planta circular bastida amb murs de maçoneria de pedra, amb coberta circular de lloses i amb dues obertures emmarcades amb pedra treballada. Pròpiament a la façana, i a nivell de planta baixa, hi ha un arc rebaixat de lloses a plec de llibre integrat al mur, una espitllera emmarcada amb monòlits de pedra treballada i un gran portal d'arc de mig punt emmarcat amb grans dovelles. Al primer pis hi ha una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada i una finestra profusament decorada, descrita en una fitxa individual. A les golfes, just sobre aquesta finestra hi ha un matacà bastit amb grans carreus de pedra treballada, amb coronament de lloses i sustentat amb dues grans mènsules monolítiques.

A la dreta de la façana hi ha una estructura adossada d'un sol nivell que conté una porta emmarcada amb pedra treballada.

La façana sud conté diverses estructures adossades, algunes de les quals en estat de ruïna i mostra els dos volums de la masia: l'original a la dreta i l'ampliat a l'esquerra. En el volum original i a nivell de planta baixa hi ha dues finestres emmarcades amb monòlits de pedra treballada. Al primer pis hi ha dos balcons emmarcats amb pedra bisellada i dues finestres emmarcades amb pedra treballada. A les golfes hi ha una finestra emmarcada amb monòlits de pedra treballada i una obertura d'arc deprimat convex emmarcada amb pedra treballada. El volum adossat, coronat amb teulada de doble vessant amb orientació perpendicular a la del volum principal, conté a nivell de planta baixa dues finestres emmarcades amb pedra treballada i una galeria de dues obertures d'arc de mig punt emmarcades amb maó. Als nivells de primer pis i golfes el mur està arrebossat i totes les finestres són de nova obertura.

La façana oest es troba totalment dominada pel volum ampliat que conté una finestra emmarcada amb maó a la planta baixa, dues finestres emmarcades amb pedra bisellada al primer pis, una de les quals tapiada, i una finestra emmarcada amb maó a les golfes.

La façana nord, com la sud mostra els dos volums que formen la masia. A l'esquerra, el volum original té una estructura adossada amb teulada d'una vessant que ocupa tot el nivell de planta baixa. Al primer pis hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb la data de 1738 inscrita a la llinda, i a les golfes, dues finestres emmarcades amb pedra treballada. El volum ampliat conté un portal emmarcat amb pedra treballada i llinda de fusta en un nivell inferior al de planta baixa a causa del desnivell del terreny. A la planta baixa hi ha tres finestres emmarcades amb maó, al primer pis hi ha cinc finestres, dues de les quals emmarcades amb maó i a les golfes hi ha tres finestres, dues de les quals emmarcades amb maó i llinda de fusta.

Història

La masia de Vila-rasa es troba documentada des del segle XII, concretament des de l'any 1134 en què es té constància del primer hereu de Vila-rasa com a batlle, anomenat Bernat Vilarrasa. Des de 1160 fins al segle XIX els hereus de la masia de Vila-rasa (cognomenats Vila-rasa o Jurdi de Vila-rasa des del 1354) tenien la batllia del terme de Sant Boi de Lluçanès que pertanyia a la mitra de Vic. Torna a aparèixer documentada en el fogatge de 1553, formant part de la parròquia i terme de Sant Boi, sota el nom de aleshores batlle Joan Puig, alies Vila-rasa.

Bibliografia

IGLÉSIES, Josep (1981). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Dalmau.

MONTAÑÀ, Daniel, PLANES, Josep Albert (2004). Història de Sant Boi de Lluçanès. Cossetània.

Inventari de patrimoni cultural immoble de Catalunya. Sant Boi de Lluçanès. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. Revisat el maig de 2008.

